Å LESE OG TOLKE EI BILDEBOK

Når du skal lese og tolke ei bildebok, er det flere modaliteter du må ta innover deg, for at meninga i teksten skal komme til sin rett. Veien under viser en oversikt over de ulike fasene et slik tolkningsarbeid rommer. Alle stopp langs veien er nødvendig og til hjelp for å bygge den forståelsen du trenger.

FØRLESING

Aaktiver din egen forkunnskap om bildeboka og det du tenker er temaet

- Se på forside, tittel, forfatter, illustratør - hva slags stemning gir forsida?
- Beskriv det du ser for deg at boka handler om - hva forventer du?
- Vurder målgruppe - hvem virker det som at boka er skrevet for?

1

FØRSTE LESING

Les bildeboka uten å stoppe opp og analysere. Du leser for å få tak i:

- Helhetsinntrykket ditt av boka
- Stemninga i boka
- Hovedkonflikten eller problemet
- Hvordan du opplever karakterene

2

ANDRE LESING

Les for å fokusere på å *samlese* de ulike modalitetene (altså ved å tenke på hvordan tekst, bilde, farger og font virker sammen):

- Hvilke assosiasjoner/følelser gir fargene i boka?
- På hvilken måte *utfyller* bildene teksten?
- *Utvider* bildene teksten (sier de *mer eller noe annet* enn teksten alene)?
- Skapes det kontrast mellom tekst og bilde? Hvilken effekt har i så fall det?

3

KARAKTERER

Gjør deg kjent med karakterene i boka:

- Hvordan vil du beskrive dem ut fra hva de sier og gjør, eller egenskaper de har?
- Hvordan er relasjonene mellom dem?
- Hva sier teksten om dem? Hva sier bildene om dem?
- Forandrer karakterene seg i løpet av boka? På hvilken måte? Vises dette i både tekst og bilde?

4

VISUELL DRAMATURGI

Dramaturgi betyr enkelt sagt hvordan en historie er bygget opp for å bli spennende, tydelig og engasjerende. Visuell dramaturgi handler om hvordan *bildene* i boka bidrar til dette. Legg merke til:

- Endres fargepaletten underveis?
- Blir bildene mer detaljerte eller mer tomme?
- Brukes symbolikk (farger, vær, lys)?
- Er det variasjon i utsnittet (nærbilde vs. oversiktsbilde)?

Disse grepene sier mye om stemning, budskap og tematikk.

5

TEMATIKK OG BUDSKAP

Overordna tanker om innholdet:

- Hva handler boka egentlig om? Det er flere ord som kan beskrive temaet i ei bok, f.eks. *vennskap, sorg, identitet, frykt, mot* osv.
- Hva tror du forfatteren og illustratøren ønsker å si leseren? Hva skal vi "sitte igjen med"?
- Er det en moral i boka?

6

TOLKE

Bind alt du tenker og tror *sammen*:

- Hva gjorde størst inntrykk på deg?
- Kunne du kjenne deg igjen i karakterene? Hvordan/hvorfor ikke?
- Hvordan brukte boka tekst og bilde for å kommunisere noe?
- Hvordan ble tema og budskap understreket i bildene?
- Tror du andre barn/voksne kan tolke boka annerledes? Hvorfor?

7

DISKUTERE

Del tanker og tolkninger:

- Likte du bildeboka? Begrunn.
- Hva tenker du om karakterene?
- Hva mener du er tema og budskap?

8

Se - tenk - les - tolk - diskuter - sammenlign